

MÚZEUMANDRAGÓGIAI KONFERENCIA NYÍREGYHÁZA

2019. szeptember 9-10.

MÚZEUMOK HATÁROK NÉLKÜL

Örökség – Tudomány – Turizmus

VIII. Országos és IV. Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferencia

KONFERENCIA PROGRAMJA

2019. szeptember 9. hétfő

Helyszín: *Korona Hotel (Nyíregyháza, Dózsa György u. 1.)*

08.30 – 10.30 Érkezés és regisztráció

10.30 – 10.50 Köszöntők, megnyitók

Dr. Kovács Ferenc polgármester, Nyíregyháza Megyei Jogú Város

Dr. Rémiás Tibor múzeumigazgató, Jósza András Múzeum

Dr. Bereczki Ibolya elnök, Pulszky Társaság Magyar - Múzeumi Egyesület

11.00 – 13.00 *Iránytű a konferenciához – Plenáris előadások*

levezető elnök: *Dr. Németh Balázs Bánk, MTA PTB Andragógiai Albizottság elnöke*

11.00 – 11.25 **Graham Bell** igazgató (Cultura Trust, Magyar Reneszánsz Alapítvány): *What defines museums, and who are the new curators? An emerging European perspective – Mi határozza meg a múzeumokat, és kik az új kurátorok?*

Egy újonnan megjelent európai nézet (Az előadás fordítását a regisztrációkor mindenki kézhez kapja.)

11.30 – 11.55 **Sághi Attila** vezérigazgató-helyettes (Liget-projekt, Szépművészeti Múzeum): *Látogatóközpontú kulturális fejlesztések megvalósítása – A budapesti Liget Projekt*

12.00 – 12.25 **Dr. Kárpáti Andrea** egyetemi tanár (MTA-ELTE Vizuális Kultúra Szakmódszertani Kutatócsoport, Budapesti Corvinus Egyetem): *Múzeum használati szokások fiatal felnőttek körében: két országos kutatás eredményeinek összevetése*

12.25 – 12.50 **Nagy Magdolna** mb. igazgató (Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ): *Lehetőségek és félelmek a múzeumi minőségmenedzsmentben*

12.50 – 13.00 Hozzászólások

13.00 – 14.00 *Ebéd a Korona Hotelben*

14.00 – 15.00 *Panel diskurzus - moderátor: Berényi Marianna*

A múzeumandragógiai konferenciák első évtizede eredményeinek/kudarcainak számvetése, közönség vitája.

Beszélgetőpartnerek: **Dr. Koltai Zsuzsa, Dr. Kriston Vízi József, Kurta Mihály, Dr. Szabó József, Dr. Vásárhelyi Tamás**

15.30 – 17.30 Szekciók

Helyszín: *Váci Mihály Kulturális Központ II. em. (Szabadság tér 9.)*

1. terem 15.30 – 17.30

1. Kulturális/Szellemi/Műszaki-Ipari Örökség

vezeti: Antal József matematikus, természettudomány-kommunikációs szakember

Shah Gabriella múzeumigazgató (Dornay Béla Múzeum): *A salgótarjáni*

Dornay Béla Múzeum Bányászati Kiállítóhelye

Gróhné Illés Ildikó múzeumpedagógus (Duna Múzeum): *A vízügy ipari örökségei, ékszerdobozai – Gözüzemű belvízátemelő szivattyútelepek*

Képes Gábor főmunkatárs (Neumann János Számítógép-tudományi Társaság): *A jövő múltja. A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság szerepe a múlt értékeinek megőrzésében*

Dr. Zsigmond Gábor PhD főigazgató-helyettes (MMKM): *A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum újjászületése*

Hegy Katalin fősztályvezető-főmuzeológus (PIM): *Ady Endre hagyatékának, szellemi örökségének bemutatási lehetőségei a Petőfi Irodalmi Múzeumban*

Kelemen Kristóf tárlatvezető történész-muzeológus (Ózdi Muzeális Gyűjtemény és Gyártörténeti Emlékpark): *Az ipari örökség és a civil szervezetek kapcsolata Ózdon*

2. terem 15.30 – 17.30

6. A múzeumpedagógia/múzeumandragógia/múzeumgerontológia elmélete, módszertana és jó gyakorlatai

vezeti: Németh Ádám múzeumpedagógus

Suba Eszter múzeumpedagógus (MNM): *Szükséges-e a szemléletváltás?*

Lakner Lajos PhD tudományos igazgatóhelyettes (Déri Múzeum): *Az élménygyárak és a múzeumok. Lépcsőkényszer/kényszerlépés?*

Farkas László Róbert igazgató (Kosztá József Múzeum): *A hazai múzeumandragógia létkérdései, és paradigmájának bemutatása egy szentesi esetpéldán keresztül*

Czékmány Anna főosztályvezető (PIM): *Hová lettél, hová levél. Oh lelkem ifjusága! avagy egy felnőtteknek szóló múzeumi programkínálat felépítése.*

Dr. Dominek Dalma Lilla egyetemi adjunktus (NKE): *Az élmény-centrikus tárlatvezetés, mint innovatív kommunikáció*

Aranyi Fruzsina múzeumpedagógus (Déri Múzeum): *60-on túl a múzeumban - Egy múzeumi nyomozás tapasztalatai*

Dergez-Rippl Dóra egyetemi adjunktus (PTE): *A teremtő inspiráció szemléleti közege - A múzeumi élmény lélektani jelentősége a személyiségfejlődésben*

Vásárhelyi Tamás ny. főmuzeológus (MTM): *Környezeti nevelés lehetőségei a múzeumdrágógiában*

3. terem 15.30 – 17.30

7. Megörökölt épületek: fajsúlyos örökség és felelős védelem

vezeti: Dr. Cservenyák László múzeumigazgató

Kodolányi Judit múzeumpedagógus (PIM): *A Tihanyi alkotók háza projekt bemutatása*

Basics Beatrix művészettörténész (MNG-SZM): *Műemlék múzeumépületek 20. és 21. századi bővítései*

Dr. Horváth Nóra egyetemi adjunktus (SZIE Apáczai Csere János Kar):

A franciaországi Culturespaces Alapítvány missziója az épített örökség értékeinek védelme és közvetítése terén

Dr. Mészáros Bernadett adjunktus (PTE MIK): *Gondolatok műemlékek bemutatásáról*

Helyszín: MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára (Széchenyi u. 4.)

15.30 – 16.45

2. Tudomány/Képzés/Intézményközi együttműködés

vezeti: Dr. Vásárhelyi Tamás ny. főmuzeológus

Hegedűs Anita PR-referens (Móra Ferenc Múzeum): *Egyetemi kurzusok múzeumi lehetőségei - A múzeum, mint tanulási tér*

Lovas Judit kommunikációs főosztályvezető, továbbá **Koltay Erika** és **Bodnár Kata** (Néprajzi Múzeum): *Bárka, híd, pálya: a megújuló Néprajzi Múzeum felnőtt tanulás stratégiájának kidolgozása az Erasmus+ projekt keretében*

Kujbusné Mecsei Éva igazgató (MNL Sz.Sz.B. Megyei Levéltára): *e- és ó... - A Magyar Nemzeti Levéltár – Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár valós és virtuális kapcsolata a múzeumokkal*

Révészné Petró Zsuzsa oktatási osztályvezető (Nyíregyházi Állatpark): *Oktatás a világ legnagyobb természetismereti tantermeiben, az állatkertekben - Formális és informális nevelési lehetőségek a Nyíregyházi Állatparkban*

Pavlics Tamás börtönmúzeumi főelőadó (Magyar Büntetés-végrehajtás Múzeumi Kiállítóhelye): *A Nagy háborúk nyomában Sátoraljaújhelyen*

16.55 – 17.30

4. Felsőfokú oktatás, képzés és múzeumdrágógi kérdései, jövője
vezeti: Dr. Koltai Zsuzsa adjunktus

Dr. Szabó József egyetemi docens (DE): *A múzeumi kultúraközvetítés új lehetőségei*

Magyar Erzsébet ny. tanár (ELTE PPK NI): *A múzeumi kultúraközvetítés lehetőségei az egyetemi hallgatók képzésében*

Kriston Vízi József múzeumi kultúraközvetítő (Kecskemét): *Pályára kerülni. Pályán maradni.*

Helyszín: Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár II. em. (Szabadság tér 2.)

1. terem 15.30 – 17.30

3. A múzeumi akadálymentesítés helyzete, problémái, jó gyakorlatok és bizonytalansági tényezők (fizikális, mentális, infokommunikációs)

vezeti: Vedovatti Anildo szakreferens

Pravetz Beáta múzeumdrágógus (MNM): *Akadály. Mentés?*

Dr. Somfay Örs marketingigazgató (Arcanum Adatbázis Kiadó): *A Hungaricana és a köré szerveződő adatbázisok nyújtotta lehetőségekről*

Babolcsi Andrea múzeumpedagógus-muzeológus, (Jósa András Múzeum) és

Nemes-Nagy Tünde elnök (Vakok és Gyengénlátók Sz.Sz.B. Megyei Egyesülete): *Válts nézőpontot! - Egy tapintható kiállítás margójára*

Berta Erika múzeumdrágógus (MNM): *Közös Időnk 1989 - Közösségi kiállítás és projekt a Magyar Nemzeti Múzeumban*

Biro Dávid múzeumdrágógus (MNM): *Így kell emlékeznünk Görgeire (?) – Tudós, nemzeti hős, áruló mind egy személyben. Mennyiben segít egy kiállítás a nemzeti emlékezet helyes értelmezésében?*

Vedovatti Anildo szakreferens (Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal):

Az EPALÉ projekt szerepe az esélyegyenlőség biztosításában

Graham Bell igazgató (Cultura Trust, Magyar Reneszánsz Alapítvány):

Sharing values by removing barriers to cultural tourism.

Értékek megosztása a kulturális turizmusban megjelenő akadályok lebontásával

2. terem 15.30 – 17.30

5. Múzeumi közönség- és közösségszolgálat

vezeti: Merinu Éva múzeumpedagógus, koordinátor

Ruttkay Zsófia docens (MOME): *Digitális technológiák a múzeumban*

Bayer Árpád ügyvezető (Open History): *Az ötlettől a mosolygó látogatókig. A programfejlesztés és lépései*

Bencsik Orsolya múzeumpedagógus, és **Sopronyi-Mikulás Kata** múzeumpedagógus-közönségszervező (Ráday Múzeum): *Valóság és fikció. Tapasztalatok egy nyomozós játékról*

Dr. Bene János címzetes múzeumigazgató-történész (Jósa András Múzeum):

40 év a Jósa András Múzeum szolgálatában – Hogyan tovább?

Fókuszban a Jósa András Múzeum Baráti Köre.

Dr. Bihari Albertné alapító titkár (Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület-Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár): *„A múlt a bennünk dobogó második szív” - Irodalmi hagyományápolás a közösség, az érték és az összefogás jegyében*

Kertész Fruzsina történész, és **Vécseiné Lakatos Bernadett** múzeumpedagógiai csoportvezető (Jósa András Múzeum): *Kopogtat a nyugat – oldschoool szabadulószoava avagy egy kiállítás hasznosítása 16+-tól a senior korosztályig*

Alkalmi tárlat: **HUNGARICANA – Az NKA Közgyűjteményi Projektjei.**

25 év támogatásaiból megvalósult értékmentés – a XXI. századi színvonalú

Hungaricana virtuális közgyűjteményi portál digitalizálási eredményeinek bemutatása – vándorkiállítás a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárban

10 éves a Múzeumandragógiai Tagozat – kiadvány börze, kedvezményes vásár, csere a múzeumandragógia és a múzeumi világ magyar és idegen nyelvű kötetéből.

Témánkhoz illeszkedő múzeumi – és örökség projektek mobil poszteres/tablós

18.00 – 19.15 Múzeumi Diskurzus – választható kötetlen programok

A. Színyeire hangolva

Fiatalfelnőttek vs. képzőművészeti kiállítások – Workshop és képzőművészeti akció
Közreműködnek: **Topor Tünde** művészettörténész, az Artmagazin főszerkesztője és **Winkler Nóra** műsorvezető, kulturális szakértő

A programot kortárs irodalmi reflexió fűszerezi **Nagy Zsuka** költő közreműködésével.

Helyszín: Jósa András Múzeum Színyei Merse Pál időszaki kiállítása

B. „Titkos intézmény-átjáró”

Lámpás felfedező út, vezetéssel a JAM és a szomszédos Levéltár között, barangolás a Levéltár ismert és titkos zugaiban. Együttműködési lehetőségek feltérképezése.

Helyszín: MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára

C. LEGO-KALAND – keverjük a kockát.

LEGO kockákba álmodott Színyei kép, közös építés és kötetlen beszélgetés a **terkerd!** csoport tagjaival.

Helyszín: Jósa András Múzeum II. em. 220 terem

D. Andris bácsi öröksége – „...megtettem saját emberségemből”

A Jósa András örökségét esszenciájában bemutató kiállítás felfedezése, beszélgetés és eszmecsere a kiállítás kurátorával.

Vezetést tart: **Dr. Körösfői Zsolt**, régészeti osztályvezető

Helyszín: Jósa András Múzeum „...teli szeretettel az emberiség iránt” című kiállítása

E. Válts nézőpontot – Tapintható-e a múzeum?

Közreműködnek: **Vakok és Gyengénlátók Sz.Sz.-B. Megyei Egyesülete,**

Révészné Petró Zsuzsa oktatási osztályvezető és **Boronkayné Kovács Ágnes** botanikai szaktanácsadó, (Nyíregyházi Állatpark)

Helyszín: Jósa András Múzeum II. em. Tantárgyraktár

19.15 Vacsora

Helyszín: Jósa András Múzeum II. emeleti díszterme és előtere

21.00 – 22.30 Kötetlen beszélgetés a fanatikus muzeológusoknak és múzeumbarátoknak

2019. szeptember 10. kedd

Helyszín: Sóstói Múzeumfalu (Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő, Tölgyes u. 1.)

8.30 - 9.00 Érkezés és regisztráció

9.05 – 9.25 **Könyvbemutató**

Múzeumi iránytű sorozat legújabb kötete - **A szolgáltató múzeum**

Bemutatója: **Dr. Bereczki Ibolya** főigazgató-helyettes, (SZNM)

9.30 – 11.15 Szekciók

1. terem 9.30-11.15

8. A szolgáltató múzeum kérdéseinek komplex megközelítésű paradigmái

vezeti: **Bereczki Ibolya** főigazgató-helyettes

Dr. Koltai Zsuzsa adjunktus (PTE BTK): *Múzeumi szolgáltatások a társadalom szolgálatában*

Dr. Szabó Sarolta területi múzeumigazgató (Sóstói Múzeumfalu): *Múzeum és szolgáltatás, múzeumi szolgáltatásmunka*

Merinu Éva múzeumpedagógus, koordinátor (Katona József Múzeum, MOKK): *Szolgáltató múzeumok egy koordinátor szemével – Jó gyakorlatok bemutatása*

Vass Nóra osztályvezető (Herman Ottó Múzeum): *Marketing a múzeumban – múzeum a szolgáltatóvá válás útján*

Hajagos Csaba osztályvezető történész-muzeológus (Katona József Múzeum): *Múzeumi célok és a helyi média kapcsolata Kecskeméten - A Kecskeméti Katona József Múzeum partnerkapcsolatai: ismeretközvetítési csatornák a közoktatási és kulturális intézmények, illetve a média „színpadán”*

2. terem 9.30-11.15

9. Múzeumok a turisztikai desztinációban. Múzeum és az „idegen forgása”

vezeti: **Dr. Bácskainé Pristyák Erika** főiskolai docens

Schultz Éva külsős oktató (BGE KVIK): *A múzeumok szerepe Budapest turizmusában*

Mester Sándor helytörténész-történelemtanár (Kiskunhalas): *Ahol magyar-kun segítséggel monarchia született – lovagok terme és vinotéka Jedenspeigenben*

Dr. Rosta Szabolcs múzeumigazgató (Katona József Múzeum): *Kiskun Emlékhely Szank Vezér Szállásán*

Demeter Zsuzsa kommunikációs menedzser (SZSZBMFÜ Nonprofit Kft.): *Középkori templomok útja - hogyan lehet élővé tenni egy 65 templomból álló tematikus utat?*

Furkóné Szabó Marianna ügyvezető (Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft):

Kulturális intézmények bekapcsolása Nyíregyháza turizmusába

Méhész Zsuzsa idegenforgalmi szakértő (Nyíregyháza): *A jövő most kezdődik.*

3. terem 9.30-11.15

10. Múzeum-közi kapcsolatok határokon innen és túl; tematikus utak; történelmi emlékezet muzealizációja; nemzeti évfordulók (pl. Rákóczi, Kossuth,

Görgei) és a múzeumok

vezeti: **Bóczén Árpád** elnök

Lőrincz Andrea animátor (Mare Temporis Alapítvány): *Árt vagy használ az „újrájátszás”?*

Viszlay Gábor kulturális referens (Kassa Megyei önkormányzat hivatala): *Múzeumok közötti nemzetközi kapcsolatok és a fenntartók lehetőségei Kassa Megyei Önkormányzat Hivatala példáján*

Márkus Marianna igazgató (Integrált Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény): *Integrált intézmény keretein belül működő múzeum kapcsolatrendszere földrajzi határokon belül és kívül*

Dr. Tóth Arnold tudományos titkár (Herman Ottó Múzeum): *Közös közgyűjteményi örökség - kihívások a könyvtárak, levéltárak, múzeumok társadalmi szerepvállalásában*

Antal Ildikó muzeológus (MMKM Elektrotechnikai Gyűjtemény): *Műszaki emlékeink megmentés itthon és külföldön*

Bóczén Árpád elnök (Kulturális Örökség Menedzserek Egyesülete): *Az emlékezés célja és eszköze – beszélgetés a kulturális szakemberek szerepéről*

11.15 – 11.30 Szünet

11.30 – 12.25 *Kerekasztal beszélgetés*

Félelmek és lehetőségek a múzeumi minőségmenedzsmentben – a múzeumi örökség jelene és jövője

A kerekasztal résztvevői:

- aki szervezi/tervezi/irányítja/oktatja: **Nagy Magdolna** mb. igazgató, (SZNM, MOKK)

- aki használja: **Sz. Fejes Ildikó** főosztályvezető, (MNM, OMMIK)

- aki teszteli: **Márkus Marianna** igazgató, (Hatvany Lajos Múzeum)

- aki kutatta, összefogja, és fejleszti (múzeumi terület): **Gregász Tibor**, (Óbudai Egyetem, IDEACOM)

- aki összefogja és fejleszti (könyvtári terület): **Fehér Miklós** igazgató, (Könyvtári Intézet)

moderátor: Mészáros Balázs (MNM)

12.30 – 12.45

Rövid összegzés: Dr. Kriston Vízi József tagozatvezető,
(Pulszky Társaság – MME Múzeumandragógiai Tagozat)

Zárszó: Kassai Hajnal főosztályvezető
(EMMI Múzeumi Főosztály)

13.00 Ebéd - Hazautazás

Köszönjük megtisztelő részvételüket!